

Administrativ styringsgruppes forslag til ny samfunnsdel, Kvinesdal 2040

Plandokumentet

Innhold

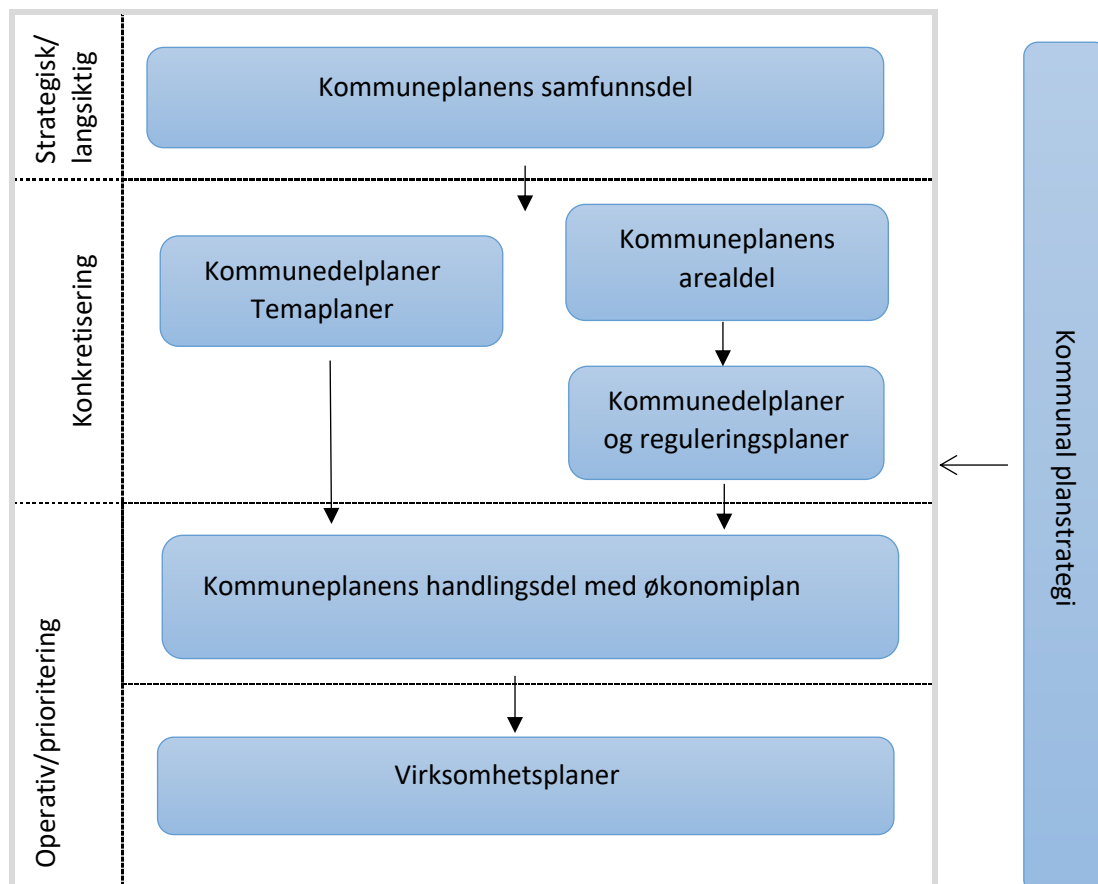
Kommuneplanen kort fortalt	2
Om planarbeidet	2
Visjon.....	3
FNs bærekraftsmål og bærekraftig utvikling	3
Utviklingstrekk mot 2040	4
Satsingsområder	6
Levekår – Like muligheter.....	7
Verdiskaping og attraktivitet	9
Klima og miljøvennlig utvikling	10
Samfunnssikkerhet og beredskap	11
En robust kommuneorganisasjon	12
Langsiktig arealstrategi.....	13
Oppfølging av planen.....	17

Kommuneplanen kort fortalt

Kommuneplanen er kommunens viktigste overordnede plan- og styringsdokument og skal gi retning for ønsket samfunnsutvikling mot 2040. Planen består av en samfunnsdel og en arealdel. Dette dokumentet er planens samfunnsdel som inneholder kommunens visjon og de prioriterte satsingsområdene med tilhørende mål og strategivalg. I tillegg inneholder planen langsiktig arealstrategi som gir arealpolitiske føringer for kommuneplanens arealdel.

Gjennom samfunnsdelen gir kommunestyret viktige styringssignaler til kommunens øvrige planverk, den lokale samfunnsutviklingen og til utvikling av kommunens tjenester. Kommuneplanen gjelder frem til 2040, men kommunestyret skal ta stilling til planen i hver valgperiode. Samfunnsdelen vil normalt bli revidert hvert fjerde år i forbindelse med vedtakelse av kommunal planstrategi.

Det kommunale plansystemet i Kvinesdal kommune

Om planarbeidet

Formannskapet (politisk styringsgruppe) og en administrativ styringsgruppe, ledet av kommunedirektøren, har hatt den overordnede styringen med planarbeidet. Bredt sammensatte administrative arbeidsgrupper har arbeidet med planens mål og strategier.

Kommunestyrets medlemmer har deltatt på to arbeidsverksteder. Politisk styringsgruppe har hatt eget arbeidsverksted om FNs bærekraftsmål. Det er innhentet politiske signaler fra forvaltningsutvalget og politisk styringsgruppe knyttet til langsiktig arealstrategi. Kommunedirektøren har tilrettelagt og bidratt med faglige innspill. Alt dette representerer nye arbeidsformer mellom politikk og administrasjon.

På grunn av pandemiens (covid-19) mange fysiske begrensninger har medvirkning primært skjedd digitalt gjennom *Innbyggerpanel Kvinesdal 2040*, samtidig som det har vært åpnet for digitale innspill på kommunens hjemmeside – *Kvinesdal 2040*. Barn har medvirket gjennom egen tegneoppgave og det er avholdt to arbeidsverksteder med Kvinesdal ungdomsråd.

Visjon

Mangfold fra hav til hei

Nær - Grønn – Nyskapende

Kvinesdals visjon «***Mangfold fra hav til hei***» med verdiene ***nær – grønn – nyskapende*** er et fremtidsbilde som skal gjenspeile et mangfoldig kommunesamfunn hvor alle innbyggerne er inkludert og finner sin plass i samfunnet, har gode velferdstjenester, boliger tilpasset livets ulike faser, attraktive arbeidsplasser, variert handels- og servicetilbud og god infrastruktur.

Visjonens verdier skal prege samfunnsutviklingen mot 2040:

- **Nær** fordi alle i Kvinesdal skal være inkludert og oppleve tilhørighet, trygghet og mestring.
- **Grønn** fordi Kvinesdal skal bevare naturen og kulturlandskapet, redusere klimagassutslipp og redusere konsekvensene av klimaendringer.
- **Nyskapende** fordi Kvinesdal skal søke nye løsninger for å møte morgendagens utfordringer.

Målet med visjonen er å skape positive assosiasjoner, at den er enkel å huske og at det blir naturlig for innbyggerne å nevne visjonen når de prater om hjemkommunen sin.

FNs bærekraftsmål og bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine behov. FNs 17 bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Bærekraftsmålene baserer seg på tre dimensjoner som må ses i sammenheng for å forstå kompleksiteten, samhandlingen og balansen som er nødvendig for å sikre bærekraft, nemlig miljøbærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft. Skal vi skape et bærekraftig samfunn må vi ta vare på kloden, naturen, økosystemene og klimaet. Vi må sørge for at vi har økonomi og ressurser til å gi gode tjenester, økonomisk handlingsrom og lokale arbeidsplasser. I tillegg må vi arbeide for å skape god livskvalitet og gode fellesskap for innbyggerne.

Regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene. Gjennom «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023» gir regjeringen tydelige føringer for at kommunene skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Med lokale løsninger skal vi bidra til å nå globale mål.

FNs bærekraftsmål utgjør den overordnede rammen for utviklingen av Kvinesdalsamfunnet. Mot 2040 er 7 av de 17 bærekraftsmålene valgt ut og prioritert.

Disse er:

- (symbol) #3 God helse
- (symbol) #4 God utdanning
- (symbol) #5 Likestilling mellom kjønnene
- (symbol) #9 Innovasjon og infrastruktur
- (symbol) #11 Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- (symbol) #13 Stopp klimaendringene
- (symbol) #17 Samarbeid for å nå målene

Figur FNs bærekraftsmål hvor også bærekraftsdimensjonene illustreres – figur etter Stockholm Resilience Center 2016 – innplasseres på passende sted i kapittelet.

Utviklingstrekk mot 2040

Samfunnet er i endring. I regjeringens perspektivmelding 2021 pekes det på de mest sentrale langsiktige utfordringene for Norge. Utfordringene gjør seg gjeldende også for Kvinesdal, med de særtrekk og utfordringer som er spesielle for vår kommune.

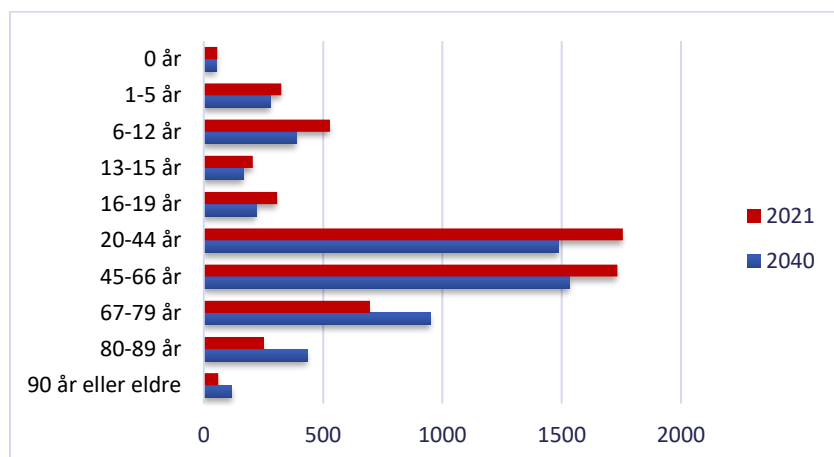
Befolkningsutviklingen

Det er forventet en nedgang i folketallet i Kvinesdal fra 5922 innbyggere i 2021 til 5632 i 2040 (SSB, hovedalternativet). Befolkningssammensetningen i Kvinesdal vil endre seg vesentlig frem mot 2040. Andelen over 67 år vil øke betraktelig, og andelen over 80 år vil mer enn doble seg. I tillegg vil andelen i arbeidsfør alder synke. I 2040 er det estimert at det vil være 2,0 personer i arbeidsfør alder per innbygger over 67 år, mot 3,5 i 2021. Utviklingen vil øke behovet for tjenester rettet mot den eldre del av befolkningen, samtidig som det ligger an til at det vil være færre innbyggere i arbeidsfør alder til å utføre oppgavene og

finansiere de kommunale tjenestene. Denne svekkelsen av samfunnets aldersbæreevne er ikke bærekraftig, og forverres ytterligere ved at færre i arbeidsfør alder er i jobb.

Utviklingen i befolkningssammensetningen vil føre til behov for effektivisering, prioritering og omlegging av det kommunale tjenestetilbudet, slik at flere oppgaver må løses på andre måter og ved bruk av færre ressurser.

Befolkningssammensetning i Kvinesdal 2021 og 2040

Figur x: Befolkningssammensetning i Kvinesdal 2021 og 2040 basert på SSBs hovedalternativet (kilde SSB).

Figur aldersbæreevne: Forholdet mellom antall personer over 67 år og antall personer i arbeidsfør alder synker fra 1:3,5 til 1:2,0 frem mot 2040 (figur som viser aldersbæreevnen for hhv 2021 og 2040).

Strammere økonomiske rammer

Statens inntekter fra petroleumsvirksomheten vil avta i årene som kommer, og miste mye av sin betydning som vekstmotor for norsk økonomi mot og etter 2030. Samtidig vil utgifter til pensjoner, helse og omsorg fortsette å øke i takt med økningen i andelen eldre. Om få år er det forventet at statens utgifter vil vokse raskere enn inntektene. Det er derfor lite som tyder på at kommunen kan sette sin lit til økte statlige overføringer for å styrke kommuneøkonomien i årene som kommer.

Kvinesdal kommune har inntekter som kan gi et større økonomisk handlingsrom i årene som kommer forutsatt at kommunens tjenester driftes mer effektivt. Kommunens økonomiske situasjon er nært koblet til befolkningsutviklingen. Når befolkningsprognosene mot 2040 tilsier en svekkelse av aldersbæreevnen, vil det føre til finansierings- og prioriteringsutfordringer i kommunen, som igjen vil påvirke verdiskaping og velferdsutviklingen. Etterspørselen etter flere kommunale tjenester vil i mindre grad kunne løses med økte rammer. I stedet vil det være behov for dialog rundt forventninger og ambisjoner. Fokus må være på tidlig innsats og hjelp til selvhjelp. Morgendagens utfordringer må løses i fellesskap og samarbeid med innbyggerne. Man må være forberedt på å gjøre prioriteringer som ikke alle vil være like tilfreds med.

Flere faller utenfor

Barn som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt, og familier uten voksne med arbeidstilknytning, har forhøyet sannsynlighet for selv å ha lavere inntekt og andre levekårsutfordringer som voksne.

Andelen lavinntektsfamilier i Kvinesdal har i de senere årene vært økende. Kvinesdal har et høyt antall uføre. Bakgrunnen er sammensatt, men må sees i sammenheng med at kommunen har en aldrende befolkning og et næringsliv i stor grad basert på industri. Uføretallene stiger mye grunnet muskel- og skjelettplager og psykiske lidelser. Det norske arbeidslivet er kompetansekreven, med få jobber som bare krever grunnskole. Personer med lite formell utdanning og manglende kvalifikasjoner er overrepresentert blant de som er arbeidsledige og uføre. Fortsatt digitalisering og automatisering forventes å føre til økt arbeidsledighet i Norge. Utdanningsnivået i Kvinesdal er økende, men andelen med høyere utdanning er klart lavere enn landet for øvrig. Det er klare sosiale helseforskjeller i Norge og særlig ser vi forskjeller mellom utdanningsgruppene. Kvinner og menn med lengst utdanning lever 5-6 år lengre og har bedre helse enn de med kortest utdanning.

Utviklingstrekkene må møtes med fokus på tidlig og koordinert innsats rettet mot sårbare barn og unge, økt utdanningsnivå og økt inkludering i arbeidslivet.

Klimaendringer

Kvinesdal har høyere CO₂-utslipp per innbyggere enn landsgjennomsnittet. De to store kildene til klimagassutslipp i Kvinesdal er industri (Eramet Norway Kvinesdal) og landbruket. Konsekvensene av klimaendringer vil for Kvinesdal innebære hyppigere tilfeller av ekstremnedbør, flere og større regnflommer, og økt fare for jord-, flom- og sørpeskred. Heiene i Kvinesdal er nedslagsfelt for en betydelig fornybar kraftproduksjon. Ved fortsatt å være en sentral kraftkommune på Agder, vil Kvinesdal kunne bidra til grønn omstilling i samfunnet. Utfordringen blir å balansere fremtidige prosjekter opp mot å sikre verdifull natur. Klimaendringene og nedbygging av arealer som er viktig for naturen, representerer en fare for det biologiske mangfoldet i kommunen.

Uforutsette kriser og beredskap

Kommunen har ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Samfunnssikkerhet og beredskap handler om å sikre liv, helse, miljø og verdier for å sikre en trygg samfunnsutvikling. Ekstremvær og flom, store ulykker, brann og epidemier er eksempler på bredden av uønskede hendelser som kan inntreffe. Samtidig digitaliseres viktige samfunnsfunksjoner og tjenester. Dette gir et sammensatt og omskiftelig risikobilde. Uønskede hendelser kan best håndteres gjennom forebygging og god beredskap.

Satsingsområder

Planen har fem satsingsområder som skal bidra til at utviklingen fører oss i retning av visjonen og et bærekraftig samfunn. Dette er områder som skal gis ekstra oppmerksomhet i planperioden. Det betyr ikke at vi skal slutte å gjøre alt som ikke er nevnt i planen, men at vi

skal rette særlig innsats og ressurser mot å nå målene innenfor satsingsområdene. Hvert satsingsområde inneholder ett hovedmål og flere delmål som forteller hvordan vi vil ha det, og tilhørende strategier om hvordan vi gjør det. Satsingsområdene går på tvers av tjenesteområdene og innebærer samarbeid mellom sektorene for å oppnå ønsket utvikling. Å utvikle kommunen i ønsket retning er et fellesprosjekt som krever at ulike aktører, både private og offentlige, samarbeider. Samarbeid og dialog med innbyggerne, næringslivet og frivilligheten er derfor en forutsetning for å lykkes innenfor alle satsingsområdene.

Levekår – Like muligheter

I Kvinesdal er alle innbyggere inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring.

I Kvinesdal skal alle ha like muligheter til å kunne leve gode og inkluderende liv. Livskvalitet og inkludering oppleves gjennom glede, frihet, mestring, kreativitet, trygghet, læring, samfunnsdeltakelse og god helse gjennom hele livet. Gode kommunale tjenester, variert fritidstilbud, møteplasser og gode bomiljøer er en forutsetning for at alle skal oppleve livet godt og trygt. Utenforskap skal motvirkes gjennom god inkludering og utjevning av sosiale forskjeller.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
I Kvinesdal er alle inkludert i utdanningsløp eller arbeidsliv.	Heve kvaliteten i skolen ytterligere og legge til rette for livslang læring og mestring.
	Barnehagen prioriteres som forebyggende utviklingsarena gjennom høy kompetanse og kapasitet, med barnehageplass til alle som ønsker det.
	Styrke samarbeidet mellom barnehage og grunnskole samt mellom grunnskole og videregående skole.
	Sikre gode og tilstrekkelige lærlingeplasser.
	Samarbeid aktivt med næringslivet og utdanningsinstitusjoner om kompetansebehov.
	Bidra til et likestilt og inkluderende arbeidsliv ved å ansette flere i utsatte grupper.
	Legge til rette for at innbyggerne utnytter egne ressurser før de mottar ytelser.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
I Kvinesdal har alle mulighet til å delta på aktiviteter uavhengig av økonomi.	Legge til rette for at alle innbyggere gis mulighet til å være aktive brukere og aktører i kultur- og fritidslivet.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal har trygge og allsidige bomiljøer og botilbud.	Bruke boligpolitikken til å utvikle et variert og rimelig boligtilbud i hele kommune, herunder bistå vanskeligstilte slik at de kan eie sin egen bolig.
	Skape trygge og gode møteplasser som gir økt aktivitet og sosiale fellesskap på tvers av alder, livssyn, legning og etnisk bakgrunn.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal er et aldersvennlig lokalsamfunn.	Legge til rette for at innbyggerne kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig.
	Legge til rette for trygge og inkluderende lokalmiljøer med funksjoner som dekker de daglige behov og gir grunnlag for et godt og meningsfullt liv.
	Legge til rette for aktiv deltakelse og involvering av eldre som ressurs i samfunns- og tjenesteutvikling og frivillig arbeid.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle tjenesteområder.	Styrke hjemmetjenesten slik at eldre og personer med nedsatt funksjonsevne kan bo lengst mulig i eget hjem.
	Etablere lavterskeltilbud for eldre med fokus på aktivitet og ernæring.
	Forebygge og identifisere alle som står i fare for å falle utenfor.
	Gi tett, systematisk, langsiktig og tverrfaglig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal kommune har tilpassede og differensierte helse- og omsorgstjenester.	Øke bruken av velferdsteknologi for å forbedre brukernes mulighet til å mestre egen hverdag.
	Styrke samhandling mellom beslutningstaker, fagmiljø og brukere av helse- og omsorgstjenester.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Innbyggerne har gode forutsetninger for å ivareta egen helse, trivsel og livskvalitet.	Styrke forebyggende og helsefremmede tiltak.
	Sikre god tilgjengelighet til grønnstruktur og nærfriluftsområder.
	Tilrettelegge for boformer og boområder som fremmer sosial kontakt og tilhørighet.
	Bevisstgjøre innbyggerne på hvordan de selv kan planlegge egne livsfaser.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Innbyggerne er aktive deltakere i lokalsamfunnet.	Sikre samhandling med frivillig sektor og bidra til at flere deltar i frivillig arbeid.
	Styrke sosial nettverksbygging for å fremme integrering og inkludering.
	Legge til rette for likeverdig deltakelse i informasjonssamfunnet.
	Legge til rette for nye måter for dialog og samarbeid med innbyggerne.

Verdiskaping og attraktivitet

Attraktiv og skapende.

Et nyskapende og bærekraftig næringsliv er viktig for å oppnå befolkningsvekst, sikre fremtidens sysselsetting og velferd. Kombinasjonen av naturressurser og industrikompetanse gir Kvinesdal gode forutsetninger for å bidra til grønn omstilling. Kommunen skal være en forutsigbar samarbeidspartner og god vertskapskommunen for næringslivet i Kvinesdal. Arbeidslivet skal kjennetegnes ved å være likestilt og inkluderende for alle grupper. Kvinesdal kommune skal være attraktiv for både nåværende og fremtidige innbyggere og tilreisende. Vi skal ha et levende sentrum og attraktive grender med gode møteplasser, varierte bomiljøer og et bredt kultur- og fritidstilbud.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal har et nyskapende og bærekraftig næringsliv.	Vi arbeider for et likestilt og inkluderende arbeidsliv.
	Vi arbeider for heltidskultur og høyere yrkesdeltakelse.
	Vi arbeider for at flere tar høyere utdanning og fagutdanning basert på fremtidens kompetansebehov.

	Vi tilrettelegger for næringsaktivitet og verdiskaping i hele kommunen ved å sikre teknisk og digital infrastruktur.
	Vi sikrer tilstrekkelig og attraktive næringstomter.
	Vi tilrettelegger for et aktivt og levende landbruk.
	Vi tilrettelegger for verdiskaping i blå og grønn sektor.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal har et levende sentrum og attraktive grender.	Vi utvikler kommunesenteret Liknes ved å satse på stedsutvikling med god miks av boliger, handel, service og opplevelser.
	Vi sikrer attraktive grender med gode aktivitetstilbud.
	Vi legger til rette for spredt boligbygging i grendene.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal har et mangfoldig kultur-, idretts- og foreningsliv med gode kulturopplevelser og inkluderende møteplasser.	Vi legger til rette for at alle innbyggerne skal gis muligheter til å være aktive brukere og aktører i kultur- og fritidslivet.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal er et attraktivt sted å besøke.	Vi videreutvikler Knaben, Utsikten og Liknes som attraktive reisemål.

Klima og miljøvennlig utvikling

Kvinesdal når egne og nasjonale klima- og miljømål og jobber aktivt for å bli et lavutslippssamfunn.

Overgangen til et lavutslippssamfunn innebærer at vi reduserer klimagassutslipp, håndterer et klima i endring, ivareta naturmangfoldet og bevarer og bruker naturressurser på en mer bærekraftig måte. Kvinesdal skal være et klima- og miljøvennlig samfunn. Kommunen, utbyggere, næringsaktører og innbyggere skal sammen redusere Kvinesdals klimafotavtrykk.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
I Kvinesdal er det enkelt og naturlig å ta klima- og miljøvennlige valg.	Vi informerer om klimavennlige valg og tilskuddsordninger rettet mot næringsliv og innbyggere.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal har redusert sine klimagassutslipp med 45 % målt fra 2005-nivå innen 2030.	Vi vedtar klima- og miljøplan med ambisiøse mål og tiltak som legger til rette for å utvikle et lavutslippssamfunn.
	Vi setter arbeidet med klima og miljø i system gjennom klimaregnskap og kunnskapsbaserte tiltak.
	Vi stiller klima- og miljøkrav ved offentlige anskaffelser.
	Vi reduserer matsvinn og bruk av plast i egen virksomhet.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal har en bærekraftig forvaltning av natur og naturmangfold inkludert vannmiljø.	Vi forvalter naturmangfold, kulturmiljø, kulturminner og landskap på en måte som bidrar til oppfyllelse av nasjonale og egne mål.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal er rustet til å håndtere konsekvensene av klimaendringene.	Vi baserer oss på en arealstrategi som legger til rette for å redusere transportbehovet.
	Vi forebygger uønskede hendelser som følge av klimaendringene gjennom god arealplanlegging.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kvinesdal kommune har en beredskap som gjør oss i stand til å håndtere uønskede hendelser og krisesituasjoner som kan oppstå på en profesjonell og trygg måte.

En trygg, sikker og bærekraftig utvikling av kommunen forutsetter at arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap er helhetlig, systematisk og tilpasset til et komplekst og omskiftelig risiko- og sårbarhetsbilde. Samfunnssikkerhet og beredskap skal være et gjennomgående tema i alle kommunale planer og prosesser. Flere av de uønskede

hendelsene som kan oppstå kan kommunen ikke løse alene. Samarbeid med andre beredskapsaktører er derfor en forutsetning for å lykkes.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal kommune har et plan- og styringssystem som ivaretar befolkningen, kritiske samfunnsfunksjoner og næringslivets behov for trygghet og sikkerhet.	Vi sørger for opplæring av alle som har en rolle i kommunens krisehåndtering og påser at disse til enhver tid har oppdatert kunnskap.
	Vi sikrer gode rutiner.
	Vi rydder bort sårbarhet gjennom kontinuerlig utviklingsarbeid og særlig sårbarhet som skyldes økt digitalisering.
	Vi styrker og utvikler samarbeidet med andre beredskapsaktører.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal kommune har en forberedt og øvd beredskapsorganisasjon som reduserer konsekvensene av uønskede hendelser.	Vi forebygger uønskede hendelser gjennom god arealplanlegging og styrking av innbyggernes egenberedskap.
	Vi evaluerer uønskede hendelser for å lære.
	Vi gjennomfører flere øvelser som styrker samhandling på tvers i organisasjonen.
	Vi styrker arbeidet knyttet til debrifing etter kriser.

En robust kommuneorganisasjon

Kvinesdal kommune en innovativ og handlekraftig organisasjon.

Endringene vi står ovenfor gjør at kommunens rolle og arbeidsmetoder er i endring. Brukermedvirkning, innbyggerdialog og samarbeid må legges til grunn for samfunns- og tjenesteutviklingen. Deltakelse skal sikres gjennom åpenhet, gode informasjon og vilje til å lytte. Kommunens tjenestetilbud skal videreutvikles slik at det økonomiske handlingsrommet ivaretas. Ved å fokusere på kompetanseutvikling, medarbeiderskap og arbeidsmiljø skal Kvinesdal være en attraktiv, innovativ og handlekraftig organisasjon.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
	Vi arbeider aktivt sammen med innbyggerne, frivilligheten og næringslivet om samfunnsutvikling og gode løsninger.

Kvinesdal kommune utvikler og gjennomfører oppgavene sammen med innbyggerne.	Vi utvikler og tar i bruk nye arbeidsmåter med mål om en bedre hverdag for innbyggerne og medarbeiderne.
--	--

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal kommune er innovativ og digital.	Vi staser på digitalisering og innovasjon for å utvikle og forbedre tjenestene.
	Vi stimulerer til en innovativ kultur i organisasjonen.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal kommune er en attraktiv arbeidsgiver.	Vi rekrutterer, utvikler og beholder kompetente medarbeider og ledere.
	Vi fremmer heltidskultur, mangfold og høyt jobbnærvær.
	Vi sikrer god kvalitet på tjenestene gjennom åpent og systematisk kvalitetsarbeid.

Slik vil vi ha det i 2040	Slik kommer vi dit
Kvinesdal kommune forvalter kommunens ressurser på en bærekraftig måte.	Vi forvalter økonomien i tråd med vedtatte handlingsregler for å ivareta det økonomiske handlingsrommet over tid.
	Vi sikrer god økonomistyring i hele organisasjonen.

Langsiktig arealstrategi

Formålet med arealstrategien er å sikre langsiktig retning på kommunens areal- og ressursforvaltning i samsvar med målene i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategien skal først og fremst legges til grunn ved revisjon av kommuneplanens arealdel, men også fungere som føringer for plan- og byggesaksbehandlingen i kommunen. Slik skal det skapes sammenheng og helhet i planleggingen.

De langsiktige arealprinsippene er konkretisert i fem temaer samt en strategisk kartillustrasjon som angir kommunens senterstruktur.

Senterstruktur og stedsutvikling

Kommunesenteret Liknes skal videreutvikles med vekt på attraktivitet og inneha sentrale kommuneadministrative funksjoner og tilby et bredt spekter av handel, næring, boliger, kultur, offentlig og privat tjenesteyting.

Lokalsentrene Fedå, Storekvina og Kvinlog skal videreutvikles innenfor handel, næring, bolig, kultur, offentlig og privat tjenesteyting rettet mot lokalsenteret og tilhørende omland, dimensjonert for å dekke lokale behov.

Nærsentrene Austerdalen, Øvre Austerdalen, Netland, Øye og Åmotsmarka skal videreutvikles med møteplasser for lokalmiljøet og tjenester for å dekke daglige behov.

Stedsutvikling som bygger videre på og forsterker eksisterende stedsidentitet, arkitektur- natur-, kultur- og landskapsverdier.

Sikre at møteplasser og andre fellesareal har høy kvalitet både estetisk og materielt og at de kan brukes av alle aldersgrupper.

Utbyggingsmønster

Fortetting og transformasjon skal vurderes før nye områder tas i bruk til utbyggingsformål.

Boligutbygging skal fortrinnsvis skje i eller nær eksisterende tettsteder slik at eksisterende teknisk- og sosial infrastruktur styrkes.

Ved utvikling av nye boligområder skal det stilles krav til varierte boligtyper- og størrelser for å sikre en differensiert boligstruktur.

Ved planlegging av nye bo- og nærmiljøer skal trafiksikkerhet, universell utforming, god arkitektonisk utforming, bokvalitet og gode uteområder vektlegges.

Det skal legges til rette for spredt boligbygging i LNF-områdene etter kriterier som fastsettes i kommuneplanens arealdel.

Det skal sikres og utvikles arealer til offentlig og privat tjenesteyting i kommunesenteret Liknes og i lokalsentrene som allerede har slike funksjoner.

Bygging skal ikke finne sted i områder hvor det ikke er mulig å oppnå tilstrekkelig sikkerhet for liv og helse. Ved all planlegging skal det tas hensyn til klimaendringene.

Næringsutvikling

Det skal sikres næringsarealer som gir mulighet for utvikling av eksisterende og ny næringsvirksomhet. Virksomheter med lav arbeids- og besøkstetthet skal søkes lokalisert nær hovedvegnettet.

Nye kontorarbeidsplasser bør søkes lokaliseres til kommunesenteret Liknes.

Eksisterende og nye næringsområder skal ha god arealutnyttelse og ivareta hensynet til estetikk og grønnsstruktur.

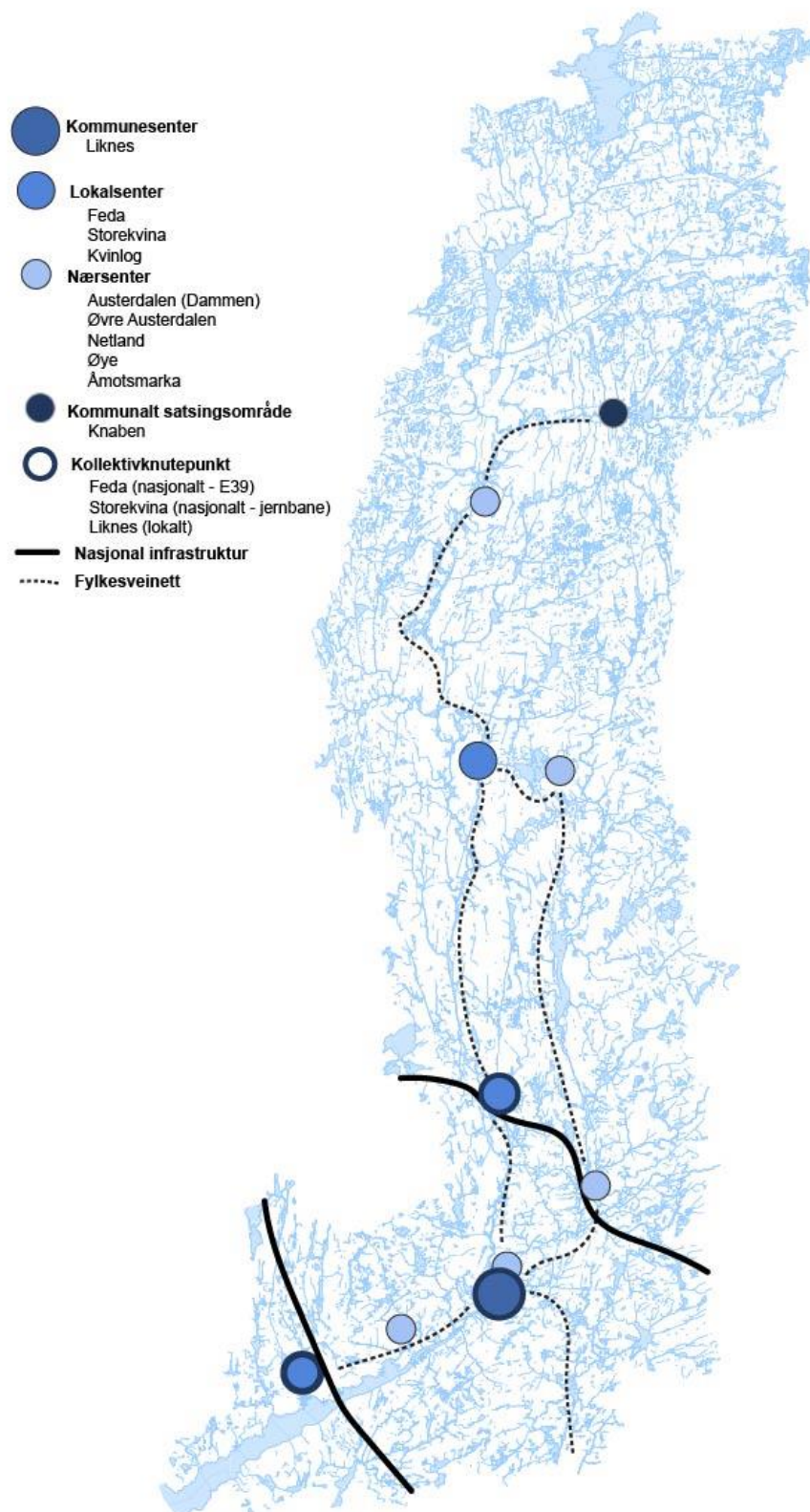
Grønnstruktur og friluftsliv

Det skal sikres en sammenhengende grønnstruktur som bidrar til økt trivsel, gode rekreasjonsmuligheter, naturmangfold og bedre bedreskap mot skader som følge av flom og overvann.

Grønnstrukturen skal være sammenhengende, nær, variert og naturbasert.

Det skal legges til rette for et variert friluftsliv ved å sikre friluftsområder og atkomsten til disse ved planlegging og utbygging.

Bærekraftig arealbruk	
Jordvern	Det skal tas vare på dyrka og dyrkbar jord gjennom et strengt jordvern.
	Det tillates ikke at dyrka og dyrkbar jord bygges ned. Fulldyrka jord kan kun omdisponeres når det er svært viktige samfunnsmessige interesser som ikke kan løses uten at fulldyrka areal omdisponeres. Ved omdisponering skal det pålegges kompensierende tiltak, som flytting av matjord og etablering av erstatningsarealer.
	Landbruksnæringa skal gis forutsigbare vilkår ved å opprettholde/innføre langsiktig grense for landbruk og kjerneområde for landbruk. Disse arealene skal ha et høyt jordvern og det skal sikres buffersoner mellom dyrka jord og utbyggingsområder.
Natur/landskap/ kulturminner	Viktige naturområder, naturmangfold og kulturlandskap skal sikres i arealplaner.
	Områder langs sjø, vann og vassdrag skal ivaretas til beste for allmennheten og naturmangfoldet ved planlegging og utbygging.
	Nyere tids kulturminner som er viktige for kommunens lokalhistorie og identitet skal sikres gjennom arealplaner.

Oppfølging av planen

Kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egne virksomheter og til grunn for kommunens planlegging.

Kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp med en handlingsdel i form av et eget dokument som skal revideres årlig. Handlingsdelen er ikke en egen planoppgave, men skal vise hvordan samfunnsdelen skal følges opp.

Ressurser til gjennomføring av handlingsdelen følges opp gjennom økonomiplanen og årsbudsjetter. Revidering av handlingsdelen skal omfatte en status for hva som er gjennomført og rapporteres i årsrapporten.